

Menucha Cohn

A Desert Corner / Warm Color

"The desert is beautiful... One sits down on a desert sand dune, sees nothing, hears nothing. Yet through the silence something throbs, and gleams... [That's] what makes the desert beautiful." (The Little Prince) That is also what make Menucha Cohn's body of work so beautiful.

Menucha Cohn speaks to the desert and creates a body of work that is in many ways "recording" and documenting this discourse. This is where the silence, aridity and monotonicity of the desert dissipate and disappear. The secret of the desert is revealed in the artist's choice of the things she can reveal; in her point of view and attentiveness to the special discourse that exists between what the eye sees and an inner voice; in the way things are translated and become a visual statement, a painting.

A painter is in some ways a phenomenological researcher, observing a phenomenon and exposing its secret. A painter looks at reality as it unfolds before her, seemingly as an objective fact, and with the help of Eye and Mind (as Merleau-Ponty points out), she unravels what is hidden between the visible folds of reality. But there is something else hidden in those visible folds of reality. Cohn does not look through the eyes of the photographer documenting reality, but those of the commentator. It is as if an alliance had been struck, with the desert willing to reveal its secret to the painter who had ventured into it, and she willing in turn to publicize this secret. Yet everything is still "in the eyes of the beholder."

Cohn's body of work gives life to a place that is always perceived as lifeless. The way Cohn breathes life into the desert echoes the words of Amos Kenan, that the desert cannot decide whether to remain a desert or not. Only man can make that decision, notes Kenan. This act in which Cohn views the desert as an object of study and observation becomes a source of growth as well. It is the growth of a body of paintings based on desert landscapes. Faded colors of sand, stones, ravines, sources of water, light and scattered vegetation are all featured, and it seems that to Cohn, the very act of observing this arid landscape is an exploration that yields growth.

Her brush strokes are sparse in color but rich in movement, thus creating an atmosphere of freedom and release. The transparent colors that sometimes look like water colors imbue this desert atmosphere with a sense of water and transparency, a kind of subversive statement in and of itself. Seems like the entire desert is moving and circling, allowing for an image that lets the desert speak in another voice. It is no longer an expected calm, air standing still, or monotonous hues. The desert here is moving and throbbing, revealing colorfulness that speaks of freshness, as if trying to say through her paintings that the desert is not as it seems. As the little prince has already noted, what makes it beautiful is that it throbs and gleams and hides so much more.

Cohn observes the desert, which seems to surrender to her, all the while walking the fine line between observation of reality and the visible folds that it reveals, and at the same time looking inward and choosing colors that link that outward reality with her inner reality. Cohn's desert seems happy, more alive than deserts are perceived to be, flowing, colorful and airy.

These landscapes are unveiled by the painter through her scrutiny, and as Lord Byron puts it, "There's music in the sighing of a reed; There's music in the gushing of a rill; There's music in all things, if men had ears." When it comes to the eyes and hands of the painter, to listen is to see, and then to show - Cohn does all this, when she looks at the desert and takes the viewer on a journey through: rolling stones, a small green bush sprouting among the rocks, dry streams, stones waiting for the next flood, quick sands that are here one moment, then move someplace else in a flash, misty air, and a surprising a source of fresh water, for as the little prince said, "What makes the desert beautiful... is that somewhere it hides a well."

It seems that Cohn is seeking, through analogy, the same source of living water. For her, the desert is a source for creation, and creation is in itself "living water." Her observation of the desert is a symbolic act of love making, in which the quiet, arid desert, forever shouldering that label of primordial glory, opens up to the painter, ready and willing, seemingly silent and passive; and she, the observer, explores it with the eye, the mind, the brush and the canvas, bringing to the fore with every painting another facet of the many faces of the desert, both visible and hidden.

Dr. Nurit Cederbom

לחשוף את מה שנמצא חבוי וסמוי בין הקפלים הגלויים של המציאות. שם בין הקפלים הגלויים של המציאות יש עוד משהו. כהן אינה מביאה לכאן את עינו של הצלם המתעד מציאות. אלא את עינו של הפרשן. כמו נוצרה כאן ברית שבה המדבר מוכן לגלות את סודו לציירת שחברה אליו, והיא כבר תפיש סוד זה ברבים. והכל עדיין בחזקת 'בעיני המסתכל'.

גוף עבודותיה של כהן, נותנים ומציגים חיים למקום שנתפס חסר חיים. האופן שבו כהן מביאה את המדבר ומקימה אותו לחיים. מחזקים את שאמר עמוס קינן, וקבע שהמדבר אינו יכול להחליט אם יישאר מדבר או לא. רק האדם, מציין קינן, יכול להחליט על כך. האקט הזה שבו כהן צופה על המדבר כאובייקט לעיון ולהתבוננות הופך להיות גם מקור צמיחה. צמיחה של גוף ציורים אשר מתבססים על מראות המדבר. צבעי חול דהויים, אבנים, ערוצים, נקודות מים, אור, צמחייה בודדה ואקראית, ונראה שבעבורה ההתבוננות במדבר הצחיח היא התבוננות מניבה מצמיחה.

משיחות המכחול דלילות הצבע, מרובות התנועה מייצרות אווירה של חופש ושל שחרור. הצבעים השקופים שנראים לעתים כצבעי אקוורל מחדירים לאווירת המדבר תחושה של מים ושל שקיפות. סוג של אמירה חתרנית. דומה שהמדבר כולו נע וחי, ומכאן נוצרת תמונה המאפשרת למדבר לדבר בקול נוסף. זה כבר לא השקט הצפוי, האוויר העומד, הצבעוניות מונוטונית. המדבר כאן לובש תנועה, וחושף צבעוניות שיש בה ממין הרענונות, כאילו הוצה לומר המדבר, דרך ציוריה אלה שהוא אינו רק מה שאתה רואה. סוד קסמו, כפי שכבר הבין הנסיך הקטן, קורן ומאיר וטומן בחובו מראות רבים ונוספים.

כהן מתבוננת במדבר שנראה כאילו מתרצה לפנייה, ויושבת על קו התפר שבין ההסתכלות הבוחנת את המציאות ואת הגלוי הנחשף לפנייה, ובו בזמן מסתכלת פנימה ובוחרת צבעים שיוצרים את הקשר בין המציאות החיצונית לבין המציאות הפנימית שלה. המדבר של כהן, נראה שמח משהו, חי יותר ממה שמדבריות נתפסים, זורם נע, צבעוני ואוורירי.

את המראות האלה יכול לחשוף הצייר בהתבוננות המיוחדת שלו וכפי שאומר לורד ביירון בלשונו "קיימת מוסיקה באנחת השיחים, בזרימת הנחלים, בכל הדברים: אילו אנשים יכלו להקשיב". כאשר מדובר בעיניו ובידיו של הצייר, הלהקשיב זה לראות, ולאחר מכן גם להראות - את זאת עושה כהן, כאשר היא מביטה במדבר ולוקחת את הצופה למסע: דרך אבנים מתגלגלות, שיח

קטן ורוק בין אבנים, ערוצי נחל שִׁבְשֵׁ, אבנים שמחכות לשיטפון הבא כדי לנוע הלאה, חולות נעים, שנמצאים עתה כאן, ובעוד רגע ינועו בסערה למקום אחר, אוויר ערפילי, מקור מים קטן ומפתיע אשר על כך יאמר נסיך הקטן ש"סוד יופיו של המדבר שהוא צופן אי שם בחובו מקור מים חיים".

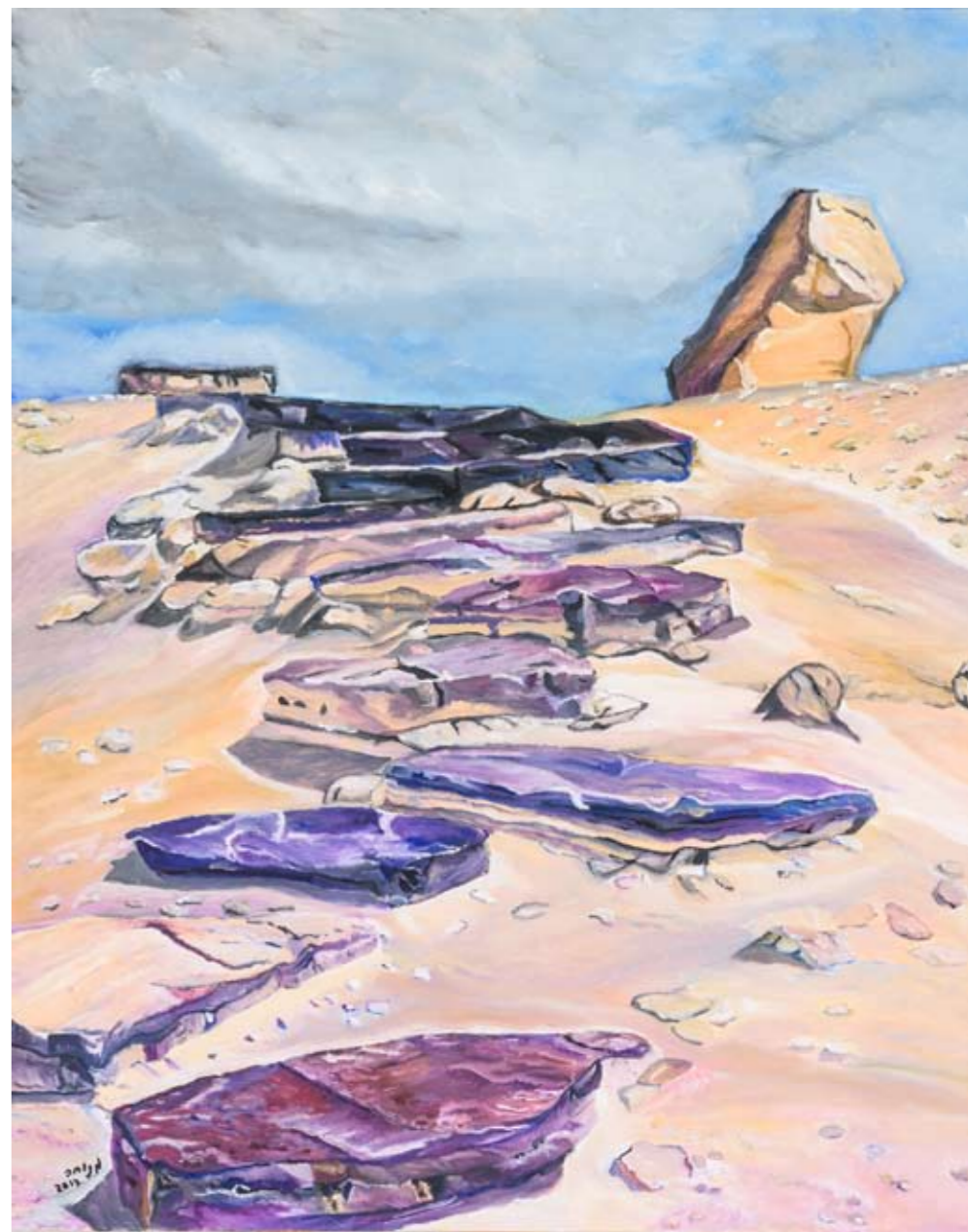
נראה שכהן מחפשת, ולו על דרך המשל, את אותו מקור מים חיים. המדבר משמש בעבורה מקור ליצירה, ויצירה היא בפני עצמה 'מים חיים'. ההתבוננות שלה במדבר הוא סמל של מעשה אהבה, שבו הוא המדבר השקט, הצחיח, שנושא על עצמו את התווית הנצחית של הוד קדומים, מניח עצמו לפנייה, מוכן ומזומן, שקט ופסיבי לכאורה, והיא המתבוננת חופרת בו דרך העין, הרוח, המכחול והבד, ומביאה בכל ציור עוד פן אחד מפניו הרבים של המדבר אלה הגלויים לעין, ואלה הנסתרים.

ד"ר נורית צדרבוים

מידעון

מנוחה כהן

פינה במדבר - צבע חם

"יפה הוא המדבר... אתה יושב לך על גבעת חול ואינך רואה דבר ואינך שומע דבר ואף על פי כן משהו קורן ומאיר בדממה... סוד קסמו של המדבר" (הנסיך הקטן). זה גם סוד הקסם שעולה מתוך גוף ציוריה של מנוחה כהן.

מנוחה כהן מדברת עם המדבר ומייצרת גוף עבודות שהם סוג של "הקלטה" ותיעוד של אות שיח. שם נעלם ונעדר השקט המדברי, הצחיחות והגוון המונוטוני. מתגלה סודו של המדבר על דרך בחירת האמן שהיא מסוג הדברים אותם יכולה לחשוף עינו המתבוננת של אמן דרך הקשבה לשיח המיוחד שמתקיים בין מה שהעין רואה לקול ולצופן הפנימי ובאופן שבו הדברים מתורגמים לאמירה חזותית, ציור.

צייר הוא סוג של פנומנולוג, חוקר תופעה, מתבונן בה וחושף את סודה, מתבונן על המציאות הנשקפת אליו ואשר נראית כעובדה אובייקטיבית, ומצליח בעזרת ה'עין והרוח' (כפי שמציין מרלו פונטי)